

Niekoľko poznámok k postaveniu orgánov činných v trestnom konaní po rekodifikácii slovenského trestného práva

Bystrík Šramel*

Úvod

Dňa 24. mája 2005 Národná rada Slovenskej republiky schválila nový Trestný poriadok, publikovaný v Zbierke zákonov 2. júla 2005 pod číslom 301/2005 Z. z. Účinnosť nadobudol dňa 1. januára 2006 a jeho základnou úlohou bolo upraviť trestné konanie spôsobom, ktorý by bral do úvahy celospoločenské záujmy na efektívnom boji proti kriminalite. Ako uvádzal legislatívny zámer vlády, dovtedajší trestný proces bol napriek mnohým čiastkovým úpravám stále veľmi komplikovaný a procesne rovnako rigoróznym bez ohľadu na to, či išlo o trestné stíhanie prípadu skutkovo a právne jednoduchého alebo prípadu značne náročného. Konanie bolo zdĺhavé a málo efektívne, čo bolo dôsledkom najmä toho, že všetky dôkazy boli zadovážované a procesne predpísaným náročným spôsobom vykonávané už v prípravnom konaní. Súdne hlavné pojednávanie preto znamenalo iba ich opakovanie, ktoré bolo mnohokrát komplikované znehodnotením dôkazu značným časovým odstupom od spáchania činu. Komplikovanosť dokazovania spočívala v tom, že prebiehalo v štyroch na sebe nezávislých etapách. Prvou bolo operatívne, mimoprocesné vyšetrovanie kriminálnou políciou, po ktorom nasledovalo vyšetrovanie. Po vyšetrovaní prokurátor preskúmaval zákonnosť a úplnosť uskutočneného dokazovania a v poslednej etape sa vec dostala do štádia konania pred súdom.¹ Činnosť orgánov činných v trestnom konaní bola v dôsledku toho príliš zdĺhavá, príliš formálna a málo účinná. Kým kriminálna polícia zabezpečovala dôkazy, vyšetrovateľ nadobudnuté dôkazy zachytával v potrebnej procesnej forme a prokurátor vykonával dozor nad zákonnosťou ich postupu. Základným cieľom rekodifikácie bolo preto zabezpečiť, aby sa trestné konanie zjednodušilo, zrýchlilo, zhospodárnilo a tým zefektívnilo. Z toho dôvodu zákonodarca prevzal do nového Trestného poriadku viacero nových prvkov, ktoré mali významný dopad i na činnosť samotných

orgánov činných v trestnom konaní podieľajúcich sa vo významne miere na celkovej podobe trestného konania.

1. Zmena v definícii orgánov činných v trestnom konaní

Jednou z najvýznamnejších novinek, ktoré priniesol rekodifikovaný slovenský Trestný poriadok, bolo uvedenie **zásady kontradiktórnosti**² medzi základné zásady trestného konania Kontradiktórnosť je v súčasnosti systémovým prvkom mnohých krajín a znamená súpenie, oponovanie a uvádzanie protiargumentov stranami. Je potrebné zároveň podotknúť, že základ kontradiktórneho konania bol položený v samotnej Európe, vo Francúzsku konca 19. storočia, kedy došlo k výraznému rozšíreniu práv obhajoby.³ Táto zásada má obrovský dopad na postavenie jednotlivých subjektov v trestnom procese. Možno povedať, že podstata tradičného kontradiktórneho procesu spočíva v aktivite obžaloby a obhajoby ako rovnoprávných subjektov, ktoré súdu ako nezávislému arbitrovi predkladajú svoj spor na rozhodnutie. Pri tom sa strany samy aktívne podieľajú na vyhladávaní, zabezpečovaní, navrhovaní, predkladaní a vykonávaní dôkazov. Popritom majú taktiež oprávnenie nahliadať do spisov. Sudca vedie iba pojednávanie, dohliada na jeho zákonný priebeh, pričom do rúk nedostáva spis a nepozná jeho obsah, aby si už pred pojednávaním nemohol utvoriť vlastný názor na samotný spor.⁴

² Por. §2 ods. 11 a ods. 18 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

³ Stalo sa tak v súvislosti s prijatím zákona označovaného ako Loi Constans z 8. decembra 1897, ktorého zmyslom bolo, pri súčasnom zachovaní zásad inkvizitčného konania, umožniť obvinenému a jeho obhajcovi podrobiť dôkladnej previerke dôkazy, vykonané vyšetrujúcim sudcom. Bližšie pozri CÍSAŘOVÁ, D., FENYK, J., GRÍVNA, T. *Trestní právo procesní*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2008, s. 144 a taktiež s. 282 c.d., poznámka pod čiarou č. 107.

⁴ IVOR, J. a kol: *Trestné právo procesné*. Druhé, doplnené a prepracované vydanie. Bratislava: Iura Edition, 2010, s. 66–67.

* Mgr. Bystrík Šramel, Interný doktorand, Fakulta práva Paneurópskej vysokej školy, SR.

¹ Bližšie pozri Legislatívny zámer Trestného zákona a Trestného poriadku schválený vládou SR 31. mája 2000 uznesením č. 385.

V dôsledku pribratia prvkov kontradiktórnosti do slovenského trestného konania bolo potrebné **prehodnotiť vtedajšiu definíciu orgánov činných v trestnom konaní** a nanovo vymedziť, ktoré subjekty budú ďalej považované za orgány činné v trestnom konaní. Treba pripomenúť, že Trestný poriadok č. 161/1961 Zb. považoval za orgány činné v trestnom konaní súd, vyššieho súdneho úradníka (v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom), prokurátora, vyšetrovateľa Justičnej polície a policajný orgán.⁵ Súd však predstavuje v kontradiktórnom konaní orgán, ktorého základným poslaním nie je spolupráca s orgánmi činnými v trestnom konaní, ale predovšetkým od štátnej moci samostatné, nestranné a nezávislé rozhodovanie trestnej veci. V kontradiktórnom konaní nie je možné, aby súd, prokurátor a policajt boli na jednej a tej istej strane, keďže prokurátor a policajt sa zameriavajú na vyšetrovanie trestných činov, na ich odhaľovanie a zisťovanie ich páchatel'ov a súd na nestranné a nezávislé rozhodovanie sporu medzi obžalobou a obhajobou a dohľadanie nad dodržiavaním procesných predpisov v trestnom konaní všetkými jeho subjektmi. To je dôvod, prečo zákonodarca vyňal z okruhu orgánov činných v trestnom konaní súd a upravil príslušnosť jednotlivých subjektov trestného konania v zmysle zásady kontradiktórnosti. V súčasnosti sa tak podľa platného a účinného Trestného poriadku považujú za orgány činné v trestnom konaní už len **prokurátor a policajt**.⁶ Možno konštatovať, že je len správne, že sa aj prostredníctvom legálnej definície orgánov činných v trestnom konaní zvýraznilo oddelenie vyšetrovacej zložky trestného konania od jeho rozhodovacej zložky.

Keďže v podmienkach kontradiktórneho trestného konania leží ťažisko dokazovania v konaní pred súdom, prípravné konanie zohráva iba pomocnú úlohu. Prípravné konanie je podriadené konaniu pred súdom, má predbežnú filtračnú a prípravnú funkciu (zabezpečuje, aby pred súd boli postavené iba osoby, u ktorých je dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a zhromažďuje materiál pre hlavné pojednávanie).⁷ Napriek tomu je prípravné konanie nesmierne dôležitým štádiom trestného konania, pretože ak nie sú v tomto konaní prvotnými úkonmi zabezpečené rozhodujúce dôkazy, ťažko možno očakávať úspešné prejednanie veci pred súdom. Vyžaduje sa preto, aby subjekty prípravného konania vo svojej činnosti postupovali dostatočne rýchlo a účinne, aby sa úkony tohto štádia trestného konania vykonávali len raz a nie viackrát. Aj to boli dôvody, prečo rekodifikácia zadefinovala a upravila postavenie orgánov činných v trestnom konaní – proku-

rátora, vyšetrovateľa a policajných orgánov – novým spôsobom.

2. Prokurátor z pohľadu rekodifikovaného Trestného poriadku

Prokurátor má ako orgán činný v trestnom konaní špecifické postavenie a od iných orgánov činných v trestnom konaní sa výrazne líši. Ako orgán ochrany práva je povinný konať vo verejnom záujme a za všetkých okolností musí dbať na zákonný priebeh trestného konania a na objektívne, nestranné a nezaujaté objasnenie skutku. Okrem toho sa líši od ostatných orgánov činných v trestnom konaní aj tým, že je oprávnený a zároveň povinný vykonávať dozor nad činnosťou vyšetrovateľa a policajných orgánov. V prípade, ak policajt narazí na skutkový alebo právny problém, je práve úlohou prokurátora vyriešiť takýto problém. Okrem toho je zodpovedný aj za konanie policajtov voči iným subjektom trestného konania a ak vznikne konflikt medzi policajtom a obvineným alebo poškodeným, je prokurátor povinný zakročiť.⁸

Zmeny, ktoré priniesla rekodifikácia sa dotkli aj postavenia prokurátora v trestnom konaní. V prvom rade treba uviesť, že sa mimoriadne **zvýšila zodpovednosť prokurátora za samotné prípravné konanie a posilnili sa jeho oprávnenia v trestnom konaní**. Prokurátor je v prípravnom konaní povinný dbať na dodržiavanie základných zásad trestného konania a ustanovení zákona v postupe a rozhodovaní policajta. Okrem toho rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam policajta a ako jediný subjekt je oprávnený v prípravnom konaní vydať meritórne rozhodnutie o ukončení trestného stíhania, za predpokladu, že vo veci bolo vznesené obvinenie konkrétnej fyzickej osobe. Rekodifikácia teda prokurátorovi priznala isté rozhodovacie právomoci, ktoré sa svojou povahou približujú k rozhodovacím právomociam súdu.

Zmena v postavení a oprávneniach prokurátora je bezprostredným dôsledkom posilnenia zásady oportunity v trestnom konaní a následného prelomenia zásady legality, na ktorej bolo prevažne založené staré trestné konanie. Zo zásady legality vyplýva pre prokurátora povinnosť stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, v prípade ak Trestný poriadok, medzinárodná zmluva vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom alebo rozhodnutie medzinárodnej organizácie, ktorým je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.

⁵ HUSÁR, E.: *Trestné právo procesné*. 3. preprac. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2003, s. 46.

⁶ Por. § 10 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

⁷ Bližšie pozri ŠÁMAL, P.: *Kontradiktórnost trestného řízení*. In: *Justičná revue*. Roč. 52, č. 1 (2000), s. 64.

⁸ HANZEL, M.: *Postavenie prokuratúry v trestnom konaní*. In: *Rekodifikácia trestného práva – jej základné zásady a ciele*: Zborník z konferencie, ktorá sa konala pod záštitou ministra spravodlivosti. Trenčianske Teplice 22. –24. septembra 1999. Bratislava: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, 1999, s. 139.

Striktné uplatňovanie zásady legality však častokrát nevedie k dosiahnutiu účelu trestného konania a práve preto uplatnenie zásady oportunity bráni slepej, mechanickej a tým aj nespravodlivej aplikácii zásady legality. Širším uplatnením tejto zásady prokurátor získal tak nielen omnoho silnejšie postavenie v procese, ale aj omnoho väčší podiel a zodpovednosť na tvorbe a realizácii trestnej politiky v obvode svojej miestnej pôsobnosti a tým aj trestnej politiky štátu.⁹

Podstata oportunity spočíva v tom, že prokurátor **nemusí iniciovať trestné sťaženie a podať obžalobu na obvineného**, a to i v prípade, že existuje dostatočné množstvo dôkazov o jeho vine. Prokurátor má na základe zásady oportunity možnosť voľnej úvahy o tom, či existuje dôvod na nestížanie určitého páchatel'a alebo nie. Voľná úvaha prokurátora sa vo väčšine prípadov opiera najmä o posúdenie miery verejného záujmu na sťažaní konkrétneho trestného činu a potrestaní jeho páchatel'a. Zásada oportunity má množstvo zástancov, ktorí argumentujú najmä tým, že oportunita umožňuje reagovať proporcionálnou formou na potrebu spoločnosti v postihovaní určitých deliktov, ďalej prispieva k dosiahnutiu materiálnej spravodlivosti namiesto spravodlivosti formálnej a napomáha právu na súdny proces bez zbytočných prietahov.¹⁰ Možno tiež uviesť, že oportunita vo významnej miere napomáha i riadnemu uskutočneniu kontradiktórneho konania pred súdom, pretože zabraňuje tomu, aby sa bagateľné prípady predjednávali vo finančne a časovo náročnom konaní pred súdom.¹¹

Posilnenie zásady oportunity v rekodifikovanom Trestnom poriadku možno vidieť najmä v rozšírení množstva vecí, ktoré môže prokurátor vybaviť mimo hlavného pojednávania v rámci tzv. odklonov, kedy prokurátor môže v prípade splnenia podmienok ustanovených zákonom a po zistení spáchania trestného činu a odhalení jeho páchatel'a rozhodnúť inak ako podaním obžaloby. Tu sa žiada uviesť, že rekodifikovaný Trestný poriadok posilnil prvky oportunity najmä vo vzťahu prokurátora a spolupracujúceho obvineného (tzv. korrupčný svedok). V tomto smere má prokurátor dve nové rozhodovacie oprávnenia – môže dočasne odložiť vznesenie obvinenia voči spolupracujúcej osobe a tiež aj meritórne rozhodnúť o podmienčnom zastavení trestného sťaženia spolupracujúceho obvineného.

⁹ PRÍBELSKÝ, P.: *Zamyslenie nad niektorými možnými novými prvkami v slovenskom trestnom procese*. In: Justičná revue. Roč. 56, č. 2 (2004), s. 157.

¹⁰ Bližšie pozri JALČ, A.: *Priblíženie niektorých nových trestnoprocených zásad v slovenskom právnom poriadku, ich komparácia s niektorými zásadami platnými v kontinentálnej Európe*. In: Časopis pro právní vědu a praxi. Roč. 15, č. 2 (2007), s. 136.

¹¹ Viac k tomu por. ŠRAMEL, B.: *Prokurátor a vplyv nových prvkov rekodifikovaného slovenského Trestného poriadku na jeho činnosť*. In: Trestní právo 2/2011, s. 23–32.

Veľmi významným novým oprávnením prokurátora je aj možnosť uzavrieť s obvineným dohodu o vine a treste a vyhnúť sa tak náročnému konaniu pred súdom. Ide o oprávnenie, ktorým prokurátor ani žiaden iný subjekt trestného konania pred rekodifikáciou nedisponoval a priniesol do vrchnostenského systému trestného práva nový prvok – prvok konsenzuality.

Postavenie prokurátora sa po rekodifikácii zmenilo aj v konaní pred súdom. V čase pred rekodifikáciou v zásade platilo, že prokurátor sa považoval za aktívneho a lojálneho partnera súdu. Súd zohrával pri dokazovaní najvýznamnejšiu úlohu a rola prokurátora po prednesení obžaloby spočívala vo viac-menej pasívnej obligatórnej účasti na hlavnom pojednávaní. Zásada kontradiktórnosti sa však významnou mierou dotkla postavenia prokurátora aj v konaní pred súdom, v ktorom sa prokurátor ako jedna zo strán trestného konania má v porovnaní so starým trestným procesom správať iniciatívnejšie a presvedčivejšie. Už sa nemôže správať iba pasívne a čakať na to, k čomu dospeje súd pri dokazovaní, ale musí sa aktívne podieľať na výsledku konania, ktoré má charakter sporu. Ako uvádza § 2 ods. 18 Trestného poriadku, dokazovanie riadi súd, ktorý však výsluch obžalovaného, svedkov, poškodeného a znalcov spravidla prenecháva stranám, najprv tej, ktorá dôkaz navrhla či obstarala. Zásada kontradiktórnosti však spôsobuje, že strana, ktorá dôkaz nenavrhlala alebo neobstarala, má právo protivýsluchu. Okrem toho môže aktívne vstupovať do dokazovania na hlavnom pojednávaní i súd, ktorý ak to považuje za vhodné, môže tiež vykonať výsluch. Takýto spôsob výsluchu sa označuje aj ako tzv. krížový výsluch. Po skončení výsluchov môže prokurátor, obhajca, poškodený alebo zúčastnená osoba klásť aj tzv. doplňujúce otázky, avšak vyžaduje sa na to súhlas predsedu senátu.

3. *Vyšetrovateľ a policajný orgán z pohľadu rekodifikovaného Trestného poriadku*

Hlavnou úlohou vyšetrovateľov a policajných orgánov v trestnom konaní je aktívne pomáhať prokurátorovi pri efektívnej realizácii trestného sťaženia. Ich aktivity v trestnom konaní je pre prokurátora mimoriadne významná, nakoľko vyšetrovatelia a policajné orgány disponujú špeciálnymi kvalifikačnými a technickými predpokladmi potrebnými pre vyhľadávanie a zabezpečovanie informácií v trestnom konaní.¹² Tým, že majú k dispozícii veľké množstvo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti a informačno-technických prostriedkov, majú najlepšie predpoklady pre zistenie, či je skutok trestným činom a pre odhalenie a vypátranie jeho

¹² Bližšie pozri MUSIL, J. – KRATOCHVÍL, V. – ŠÁMAL, P. a kol.: *Kurs trestního práva: Trestní právo procesní*. 2. přeprac. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 257.

páchatel'a. Činnosť prokurátora je preto determinovaná činnosťou vyšetrovateľov a policajných orgánov a práve výsledky ich práce mu umožňujú vytvoriť si závery o dôvodnosti trestného stíhania a podania obžaloby.

Rekodifikácia sa dotkla tiež postavenia vyšetrovateľov a policajných orgánov. V prvom rade došlo k zmene spočívajúcej v ich formálnom označovaní. Konkrétne sa jedná o zavedenie legislatívnej skratky „*policajt*“, ktorá má za následok to, že vyšetrovateľ už nie je osobitným druhom orgánu činného v trestnom konaní ako v predchádzajúcom Trestnom poriadku, ale spoločne s ostatnými „druhmi“ policajných orgánov je zahrnutý pod spoločný pojem „*policajt*“. Trestný poriadok tak už nerozdeľuje medzi vyšetrovateľom a inými policajnými orgánmi a všetkým subjektom so statusom policajta v trestnom konaní v zásade priznáva rovnaké rozhodovacie oprávnenia.¹³ Status policajta v trestnom konaní tak v súčasnosti majú tieto subjekty: vyšetrovateľ Policajného zboru, vyšetrovateľ colnej správy, poverený príslušník Policajného zboru, poverený príslušník vojenskej polície, poverený príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže, poverené colné orgány a veliteľ námornej lode. Okrem toho Trestný poriadok považuje za policajta aj povereného zástupcu orgánu iného štátu zaradeného do spoločného vyšetrovacieho tímu a tiež aj nepovereného príslušníka Policajného zboru v rozsahu určenom vyhláškou Ministerstva vnútra.

Z pohľadu postavenia policajta v trestnom konaní sa zvýšila jeho samostatnosť, iniciatívnosť a zodpovednosť za vyhľadanie a vykonanie dôkazov v prípravnom konaní. Treba však poznamenať, že aj keď policajt všetky úkony vykonáva samostatne a iniciatívne, jeho procesná samostatnosť je limitovaná samotným zákonom. Obmedzenie policajta vo vykonávaní procesných úkonov spočíva v tom, že na vykonanie určitého procesného úkonu potrebuje súhlas sudcu pre prípravné konanie alebo prokurátora.

Cieľom rekodifikácie bolo tiež skrátiť dĺžku prípravného konania a tým urýchliť priebeh celého trestného konania. Z hľadiska rozsahu dokazovania má preto policajt už diferencovať medzi prípadmi skutkovo a právne náročnými a prípadmi menej závažnými. Z toho dôvodu je povinný pri vyšetrovaní menej závažných trestných činov voliť iný režim procesného dokazovania ako pri závažnej kriminalite. Trestný poriadok za týmto účelom policajtovi umožňuje podľa náročnosti prípadu zvoliť dokazovanie v rámci troch vyšetrovacích režimov – vyšetrovanie, skrátené vyšetrovanie a osobitne skrátené (resp. superrýchle) vyšetrovanie.¹⁴

Rekodifikovaný Trestný poriadok tiež modifikoval oprávnenia vyšetrovateľ'a a policajného orgánu vo vzťahu k možnosti vykonať skrátené vyšetrovanie. Pred nadobudnutím účinnosti rekodifikovaného Trestného poriadku bol oprávnený vykonať skrátené vyšetrovanie iba policajný orgán, pričom vyšetrovateľ vykonával výlučne vyšetrovanie. V súčasnosti je však už aj vyšetrovateľ oprávnený vykonať skrátené vyšetrovanie, a to o všetkých nedbanlivostných trestných činoch, ktorých horná hranica trestnej sadzby prevyšuje 3 roky a tiež o o úmyselných trestných činoch, ktorých horná hranica prevyšuje tri roky a zároveň neprevyšuje päť rokov.

Významnou zmenou týkajúcou sa vyšetrovateľ'a je tiež to, že vyšetrovateľovi bolo rekodifikáciou odňaté oprávnenie rozhodnúť o postúpení veci alebo o zastavení trestného stíhania, ak bolo voči konkrétnej fyzickej osobe vznesené obvinenie. Vyšetrovateľ tak v súčasnosti môže rozhodnúť o postúpení veci alebo o zastavení trestného stíhania iba v prípade, ak sa vedie trestné stíhanie tzv. vo veci, čiže ak nebolo vznesené obvinenie voči konkrétnej fyzickej osobe. Ostatné policajné orgány pred uskutočnením rekodifikácie oprávnením postúpiť vec alebo zastaviť trestné stíhanie nedisponovali, a to ani v prípade, že nebolo vznesené obvinenie. Keďže nový Trestný poriadok zrovnoprávnil všetky kategórie policajta v trestnom konaní, majú v súčasnosti aj poverené policajné orgány rovnaké rozhodovacie právomoci ako vyšetrovateľ.

Záver

Uskutočnená rekodifikácia trestného práva priniesla do oblasti trestného konania množstvo nových prvkov, ako napr. posilnenie princípu oportunitity, rozšírenie množstva odklonov, pribratie prvkov kontradiktórneho trestného konania. Hlavným cieľom rekodifikácie bolo zjednodušenie a zrýchlenie trestného konania a tým aj jeho zefektívnosť a zhospodárnenie.

Prax však ukázala, že cieľ zákonodarcu nebol úplne dosiahnutý, pretože brzdu sa stali práve niektoré ustanovenia Trestného poriadku. Problém spočíva najmä v skomplikovaní a predĺžení prípravného konania, v ktorom hrajú hlavnú úlohu predovšetkým orgány činné v trestnom konaní. Rýchlosť konania na prokuratúre ovplyvňuje najmä využívanie odklonov, predlžujúcich konanie u prokurátora z dôvodu mnohých administratívnych úkonov, ktoré prokurátor musí vykonať. Prokurátor tak musí sám zabezpečovať podklady k svojmu rozhodnutiu a k výsluchu účastníkov konania, a problematiku je aj dlhšia doba pri doručovaní rozhodnutia prokurátora. Tieto nedostatky možno zmeniť

¹³ Pozn. autora: Uvádžam „v zásade“ z toho dôvodu, že vyšetrovatelia a ostatné policajné orgány sa líšia iba v možnosti vykonať vyšetrovanie. Trestný poriadok priznáva oprávnenie vykonať vyšetrovanie výlučne vyšetrovateľom Policajného zboru a vyšetrovateľom colnej správy.

¹⁴ Bližšie pozri § 200 až § 204 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

vhodnou legislatívnou úpravou, napr. úpravou lehôt na vykonanie jednotlivých procesných úkonov.

Prax tiež poukazuje na to, že konanie policajtov v predsúdnom konaní nie je vo veľa prípadoch v poriadku. Mnohí policajti konajú pomaly a nedodržujú zákonné lehoty (napr. 30-dňovú lehotu na vybavenie trestného oznámenia). Dôvodom je ich neúmerná zaťaženosť a časté zmeny v personálnom obsadení Policajného zboru.¹⁵ Mnohí prokurátori sa rovnako sťažujú na nízku profesionalitu policajtov a na ich slabé znalosti procesných predpisov. Tie spôsobujú situáciu, že procesné úkony policajta nie sú vykonané v súlade so zákonom a tak ich nemôže prokurátor použiť ako podklad pre konanie pred súdom. Z toho dôvodu musí policajt vykonanie úkonu opakovať znovu, čím dochádza k zbytočnému predlžovaniu trestného konania. Bolo by preto vhodné, aby nadriadení viedli svojich podriadených policajtov k prehľbovaniu vedomostí a k čo najprofesionálnejšiemu výkonu práce policajta.

Resumé

Autor sa vo svojom článku zaoberá problematikou orgánov činných v trestnom konaní, ktoré v súčasnosti neodmysliteľne patria k nástrojom štátu zabezpečujúcim kontrolu kriminality a jej postih. Uskutočnená rekodifikácia slovenského trestného práva priniesla podstatnú zmenu v definícii orgánov činných v trestnom

konaní spočívajúcu vo vyňatí súdu z okruhu orgánov slúžiacich na zabezpečenie odhaľovania trestných činov, vypátrania ich páchatel'ov a ich trestného stíhania. Autor z toho dôvodu podáva charakteristiku nových prvkov v organizácii a pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní, ktorými sú po novom iba prokurátor a policajt. Analyzuje zmeny v ich oprávneniach a v postavení v trestnom konaní a v závere načrtáva i niektoré negatíva v práci týchto orgánov, ktoré priniesla rekodifikácia.

Summary

The author of this article deals with the law enforcement authorities, which belong today to the state instruments of securing the criminality prevention and criminality repression. Realized recodification of criminal law has brought a crucial change in the definition of the law enforcement authorities. The law-court has been excerpted from the definition of the law enforcement authorities and at the present time only the prosecutor and policeman are bodies of investigation and prosecution. For that reason the author defines new elements in the organisation of these law enforcement authorities, analyzes changes in their powers and position in the criminal procedure. In the conclusion he outlines some negative aspects of these authorities brought by the recodification.

---

¹⁵ Viac pozri KLÁTIK, J.: *Niekoľko poznámok k činnosti prokurátora v trestnom konaní po rekodifikácii*. In: *Rekodifikácia trestného práva – doterajšie poznatky a skúsenosti*: Zborník. Bratislava: Bratislavská vysoká škola práva, 2008, s. 155–156.